

Střední Čechy

17 °C | 8 °C

Počasí v kraji více informací →
pocasi.idnes.cz

strednicechy.idnes.cz

DNES Benešov, Beroun, Kladno, Kolín, Kutná Hora, Mělník, Mladá Boleslav, Nymburk, Příbram, Rakovník

Šílený rok jako diagnóza

Sílící pandemie koronaviru znásobila deprese a úzkostné poruchy. Pacientů výrazně přibýlo i středočeským psychiatrům.

Aleš Kubelka
redaktor MF DNES

STŘEDNÍ ČECHY Zvrácený rok, ve kterém je všechno naruby. Tak popisují pacienti psychiatrických ordinací v regionu tesknou atmosféru, která krutě zasáhla do jejich životů. Hned s několika těžkými údery, které dramaticky změnilly zajetí rytmu, se vyrovnává dvašedesátiletá Marie L. z Milovic. „Přestože mám jít letos do penze, v lednu jsem se dohodla se zaměstnavatelem na prodloužení smlouvy. Nedokázala jsem si totiž představit, že budu sedět doma. Jenže v březnu mi šéfová

oznámila, že kvůli úsporným opatřením pro mě bude mít práci jen na dva dny v týdnu,“ říká účetní Marie, jejíž jméno MF DNES zná. Tehdy ještě netušila, že nečekaná změna spustí lavinu životních patálií.

Chmurné emoce a zocelené stáří

„Najednou mi zbývala spousta volného času a já nevěděla, co s ním. Třicet let jsem byla zvyklá na svůj kolorit i kolegyně v kanceláři. A teď jsem byla s manželem uvězněna doma. Už po pár dnech jsme si neměli co říct. Navíc jsme si nemohli brát na hlídání vnoučata, protože se snacha bála nákazy. Každý den jsem v podstatě přežívala,“ vypráví zkroutěně vráscitá žena.

Úlevu začala hledat v alkoholu. Pítu umocnila letní zpráva od zaměstnavatele, že už jí nemůže poskytnout ani částečný úvazek. „To už jsem byla na dně a po pár dnech přemlouvání jsem se objednala k psychiatrovi,“ líčí s patrným studem matka tří dospělých synů.

Souvislosti
Když rouška osvobozuje

Zatímco většina lidí považuje plošné nošení roušek za nutné zlo, někteří si pod nimi „oddychnou“. Podle psychologů totiž mnozí jejich klienti vnímají roušku jako maskování před veřejností a sociálním tlakem. Jsou to lidé, kteří mají třeba obavy, že se na veřejnosti budou červenat. Na výrazu tváře se totiž odrážejí emoce, které lze hůře skrýt než potíci se ruce. Roušky pomáhají hlavně introvertním povahám. „Ti, kdo nechtějí přitahovat pozornost, mohou vyjít snáze z domu, protože nikdo neví, co jsou zač. Stávají se součástí jakéhosi celku; je to jako kdybychom všichni nosili modrou blůzu,“ vysvětlují psychologové. Nošení roušek má na druhou stranu řadu výjimek. Někdy se třeba osob s poruchou autistického spektra, kognitivní poruchou nebo s vážnou změnou duševního stavu.

Příběh Marie přitom není ojedinělý. Naopak. Jsou jich desítky. Velmi dobře je znají i psychiatři v kraji. „Naše ordinace je k prasknutí nabitá. Ozývají se lidé ne proto, že by se báli koronaviru, ale proto, že se objevuje spousta věcí, které s ním souvisí a které jejich osudy významně ovlivňují. Třeba už jen to, jestli budou děti zase doma a kdo je bude hlídat,“ potvrzuje psychiatr Jan Cimický. Ten se v Domově Clementas v Mlékovicích na Kolínsku stará o duševní zdraví seniorů.

Ti však trochu překvapivě za nárůstem pacientů psychiatrií nestojí. „Seniři se paradoxně s touto situací dokážou vyrovnat lépe než jiní, protože jsou to ročníky ‚válečné‘. Žažili padesátá léta, sovětskou okupaci a spousta kotrmelců. Jsou zocelení a na krizi lépe připraveni než jejich děti,“ říká Cimický.

Podle něj je na tom nyní nejhůře střední generace. „Na ni totiž doléhá nutnost zabezpečení rodiny, musí vydělávat. Tito lidé měli ještě donedávna určitou představu

Seniři se s touto dobou dokážou vyrovnat lépe než střední generace.

Jan Cimický psychiatr

o tom, jak by chtěli prožít stáří. A ta je teď značně narušená,“ tvrdí uznávaný psychiatr Cimický.

Slavé údolí v ústenkách

Podle většiny psychiatrů v regionu se za poslední půlrok výrazně zvýšil počet pacientů v jejich ordinacích. „Nejvíce nám přibývá lidí s úzkostnými a depresivními poruchami. Dost z nich však pandemii neře-

ší, pokud se jich přímo nedotýká,“ říká psychiatřka Jindřiška Masnerová z berounského Medicentra.

Výskyt deprese je v současnosti třikrát vyšší u žen než u mužů. „Největší obavy zažívají ženy-matky. Pochopitelně, cítí odpovědnost za své děti. A neustálá uzavřenost až ponorkovitost soužití jim také nepřídá,“ tvrdí Cyril Höschl, který ve středočeských Klecanech vede Národní ústav duševního zdraví.

Pacientům i lékařům navíc výrazně roušky komplikují terapii. „Při kontrolách dlouhodobých pacientů tolik nevedí. Problém je u těch nových. Chybí nám výraz tváře a mimika. Vždyť jen příjmový pohovor trvá skoro hodinu,“ potvrzuje Masnerová. Také další oslovení psychiatři souhlasí, že práce v rouškách je mnohem náročnější. „Musím teď dávat pacientům moji podporu mnohem zřetelněji najevo, aby ji byli schopni přes tuto komunikační bariéru ucítit,“ dodává psychiatřka Gita Pekárková z Benátek nad Jizerou.

Z Hradčan shlíží královna Marie Terezie

Po více než sto letech má Praha novou sochu habsburského panovníka. Arcivévodkyně rakouská a královna česká Marie Terezie od včerejšího dne shlíží od Hradčan dolů do Dejvic. Radnice Prahy 6 nechala umělecké dílo instalovat do parčíku u křižovatky ulic Milady Horákové a Svatovítská, který dříve býval stavenišťem při budování tunelového komplexu Blanka. Netradiční pomník je vyroben z umělého kamene, váží sedm tun a měří přibližně pět a půl metru. Finální podoba vznikala od poloviny srpna přímo na místě. „Rozhodli jsme se vytvořit figuru, která symbolicky vystihuje majestát Marie Terezie, nikoliv realistický portrét,“ vysvětluje autor, sochař Jan Kovářik. (ml)

Foto: Petr Topič

O naše výrobky je zájem, zavřít nechceme

STŘEDNÍ ČECHY Firmy ve Středočeském kraji zaznamenávají velký zájem o své výrobky, zavřít provozy kvůli covidu-19 se dobrovolně nechystají. Poukazují na přísná hygienická opatření, která byla v jejich závodech zavedena. Mají také připravené krizové scénáře, aby mohly na vývoj kolem pandemie co nejlépe reagovat.

„V žádném případě neuvažujeme o dobrovolném omezení či zastavení výroby. O naše výrobky je velký zájem, naopak každodenně řešíme, jak minimalizovat dopady současné situace na naše kapacity i chod výroby,“ sdělil Michal Štěrba, generální ředitel loděnické společnosti GZ Media, která je jedním z největších světových výrobců CD, DVD a gramofonových desek.

Podobně vidí situaci příbramský výrobce řídicích systémů pro energetiku a průmysl ZAT. „Máme vy-

tvorenou strategii k jednotlivým krizovým scénářům vývoje pandemie, tak abychom zachovali chod výroby i realizaci rozpracovaných projektů. Zajišťuje servisní zásahy a instalace pro provozovatele kritické infrastruktury, výjezdy našich odborníků probíhají ve standardním režimu. Všichni jsou vybaveni ochrannými pomůckami,“ uvedl Vladimír Pikard, ředitel divize Průmyslová elektronika. Pokud nebude nařízeno významné omezení výroby, firma zákazníkům garantuje dodání průmyslové elektroniky podle stanoveného plánu.

Provoz chtějí udržet i další - výrobce munice Sellier & Bellot, producent stavebních strojů Doosan Bobcat EMEA, tabáková společnost Philip Morris ČR, výrobce cukrovínek Mars Wrigley Confectionery, Kovohutě Příbram nebo výrobce pásové oceli Bilstein CEE. (ČTK)

INZERCE

Čistě elektrické
ID.3

NH CAR

Autorizovaný prodejce Volkswagen
NH Car, s.r.o.
Chodecká 2341/2
169 00 Praha 6,
tel.: +420 224 395 123
www.nhcar.cz
e-mail: vw@nhcar.cz

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ modelu ID.3:
13,5–15,4 kWh / 100 km, 0 g/km.
Vyobrazený model může obsahovat prvky
příplatkové výbavy.